

การสังเคราะห์วรรณกรรม : การจัดการโลจิสติกส์สีเขียว
ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
LITERATURE SYNTHESIS: GREEN LOGISTICS MANAGEMENT
AFFECTING THE BUSINESS PERFORMANCE OF PALM OIL INDUSTRY

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์¹, วิสวะ อุนยวงษ์²

Sudarat Pimonrattanak¹, Wissawa Aunyawong²

(Received: April 3, 2023 ; Revised: June 10, 2023 ; Accepted: September 18, 2023)

บทคัดย่อ

บทความการสังเคราะห์วรรณกรรม : การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อไปสู่การพัฒนามิติของการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ดังที่อุตสาหกรรมคาดหวังไว้โดยอาศัย 2 ทฤษฎีหลัก คือ 1) ทฤษฎีฐานทรัพยากรของกิจการ 2) ทฤษฎีเชิงสถานการณ์ บทความนี้นำเสนอการสังเคราะห์กรอบแนวคิดทางการวิจัยที่บูรณาการเป็นตัวแปรอิสระของการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน มีกระบวนการสร้างการจัดการโลจิสติกส์สีเขียว ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา 2 มิติ คือ มิติด้านความเป็นผู้ประกอบการ และมิติด้านกลยุทธ์องค์กร สุดท้ายบทความนี้ได้นำเสนอประโยชน์ทางด้านทฤษฎีและด้านนโยบายและการจัดการ รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆ เพื่อต่อยอดงานวิจัยเชิงประจักษ์เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ : การจัดการโลจิสติกส์สีเขียว ผลการดำเนินงานของธุรกิจ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

Abstract

The purpose of this literature synthesis article entitled 'Green Logistics Management affecting the Business Performance of Palm Oil Industry' was to develop

¹ อาจารย์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Instructor, Master of Business Administration Program, Logistics and Supply Chain Management, College of Logistics and Supply Chain, Suan Sunandha Rajabhat University.
email: s64567808011@ssru.ac.th

² อาจารย์ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Instructor, College of Logistics and Supply Chain, Suan Sunandha Rajabhat University.
email: wissawa.au@ssru.ac.th

dimensions of logistics management affecting the business performance of the palm oil industry, as the industry expected based on 2 main theories: 1) The Resource-Based View of Theory. 2) The Contingency Theory. This study presented a synthesis of research frameworks that integrated independent variables in green logistics management which affected the business performance of the palm oil industry. The process of green logistics management was developed from two dimensions: the entrepreneurship and the corporate strategic dimension. Finally, this article presented the theoretical benefits and management, as well as policy benefits including the limitations of empirical research that would benefit the academic realm in the future.

Keywords: Green Logistics Management, Business Performance, Palm Oil Industry

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันปัญหาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นทั่วโลก ปัญหาการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ รวมถึงองค์กรต่างๆ และผู้ประกอบการทั่วโลก มีความรับผิดชอบร่วมกันต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับในปัจจุบันนั้นได้มีการจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 คือแนวคิดเศรษฐกิจแบบหมุนเวียนเป็นโมเดลที่ถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหาของบริษัทที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และลดการปล่อยของเสียสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตการขนส่ง และประการที่ 2 การจัดการด้านโลจิสติกส์สีเขียว เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งต่างๆ เพื่อที่จะสร้างความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ อีกทั้งยังมีการเสาะแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติจากแหล่งใหม่ๆ มาใช้เพื่อเข้าสู่กระบวนการผลิตหรือบริโภคส่งผลให้ทรัพยากรต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติที่มีอยู่เริ่มหมดไป ซึ่งส่งผลให้ในอนาคตเมื่อวัตถุดิบหมด รวมถึงส่งผลกระทบต่อสายการผลิตซึ่งจะทำให้ขาดวัตถุดิบในการผลิต และการผลิตมีปัญหาอาจต้องหยุดสายการผลิตลง ซึ่งทำให้สินค้าที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า โดยส่งผลให้องค์กรหรือธุรกิจก็ต้องปิดตัวลง มีผลกระทบต่อกิจกรรมในห่วงโซ่อุปทานมีปัญหาเกิดขึ้น (Oksana & Agnieszka, 2019)

สำหรับประเทศไทยจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) มีเป้าหมายในการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของเทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) รวมถึงให้ความสำคัญและขับเคลื่อนการจัดการโลจิสติกส์ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการลดผลการปล่อยของเสียทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมโลจิสติกส์ ซึ่งนอกจากจะช่วยด้านการ

ประหยัพลังงานแล้ว ยังช่วยให้ธุรกิจลดต้นทุนเพื่อส่งเสริมให้เกิดศักยภาพสูงสุดในการแข่งขันอีกด้วย ซึ่งในหนึ่งหลักการที่ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศคือในภาคส่วนของผู้ประกอบการที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

ซึ่งสภาพการณ์ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ได้มีการประเมินว่าสต็อกน้ำมันปาล์มดิบสะสมในประเทศจะอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลก ขณะที่ความต้องการใช้ยังเติบโตไม่มากพอจะดูดซับอุปทานส่วนเกินส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศปี 2563-2565 จะทรงตัวที่ระดับต่ำในทิศทางเดียวกับราคาในตลาดโลกเฉลี่ยที่กิโลกรัมละ 15-17 บาท อีกทั้งในระยะต่อไป อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยยังเผชิญปัจจัยท้าทายหลายด้าน อาทิ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหภาพยุโรป (หนึ่งในผู้บริโภคน้ำมันปาล์มหลักของโลก) ที่ดำเนินมาตรการอย่างจริงจังโดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกลดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากพืช (ซึ่งรวมถึงปาล์มน้ำมัน) ที่ปลูกในพื้นที่ที่มีคาร์บอนสูงจนเป็น “ศูนย์” ในปี 2573 ส่งผลให้เกิดกระแส “Zero Palm Oil” ในภาคขนส่งของยุโรป และการให้ความสำคัญกับสุขภาพยังทำให้เกิดกระแส “Palm Oil Free” ในสินค้าอาหารต่างๆ ในยุโรป เนื่องจากน้ำมันปาล์มถูกมองว่าเป็นแหล่งไขมันอิ่มตัว (Saturated Fat) และมีสารก่อมะเร็งในปริมาณมากเมื่อเทียบกับพืชน้ำมันอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการใช้มาตรการกีดกันจากประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่โดยเฉพาะอินเดีย ตลอดจนแนวโน้มการใช้รถยนต์ไฟฟ้าและสต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลกที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง (วิจัยกรุงศรี, 2564)

ขณะที่ความสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์สีเขียว (Green logistics Management) เป็นการบริหารในเรื่องที่เกี่ยวกับการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมของการจัดการโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยเริ่มตั้งแต่แหล่งที่มาและกระบวนการจัดหาวัตถุดิบ การออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการกระบวนการผลิต การจัดการสินค้าคงคลัง การบริหารคลังสินค้า กระบวนการขนส่งทั้งภายในและภายนอกองค์กร การบริการลูกค้า รวมถึงการจัดการตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน การลดต้นทุนโลจิสติกส์ และความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทันเวลา มีคุณภาพและเชื่อถือได้เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของการดำเนินงานในแต่ละส่วนและกำหนดเป็นนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ที่ต้องดำเนินการเพื่อนำไปปฏิบัติจริง (Heizer, Render, & Munson, 2020)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน โดยจะนำผลไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนงานต่างๆ สำหรับผู้ประกอบการภายในองค์กร รวมทั้งเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน โดยเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการที่มีทำให้เกิดความสร้างสรรค์ตลอดจนช่วยให้ผู้ประกอบการได้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่ามีความสามารถในการจัดการมีแนวปฏิบัติที่ดีเลิศ ในการนำหลักการการจัดการโลจิสติกส์

สี่เหลี่ยมมาใช้เพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในทุกขั้นตอนของวงจรการผลิต เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีในการนำมาเป็นต้นแบบ ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพการดำเนินงานการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวให้ดีขึ้น อันจะช่วยขับเคลื่อนผู้ประกอบการให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงยั่งยืนต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีพื้นฐานที่เป็นแนวทางหลักของการจัดการโลจิสติกส์สีเขียว

การสังเคราะห์ทฤษฎีพื้นฐานได้ทำการศึกษาทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการอธิบายศักยภาพขององค์กรของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย ประกอบด้วยสองทฤษฎี คือ 1) ทฤษฎีฐานทรัพยากรของกิจการ ที่มุ่งเน้นการบริหาร ทรัพยากรขององค์กรเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน และ 2) ทฤษฎีเชิงสถานการณ์ ที่มุ่งเน้นอธิบายความสามารถบริหารจัดการองค์กรตามสถานการณ์หรือ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยนำทฤษฎีทั้งสองทฤษฎีมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบในการอธิบายผลได้ดังนี้

1. ทฤษฎีฐานทรัพยากรของกิจการ

จากมุมมองของทฤษฎีนี้จะมุ่งสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันจากทรัพยากรภายในองค์กร โดยองค์กรจะต้องบริหารจัดการทรัพยากรแบบมุ่งตอบสนองความเปลี่ยนแปลงมุ่งความต้องการการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ซึ่งทฤษฎีนี้จะมีมุมมองจากฐานทรัพยากรโดยเอาทรัพยากรทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้และความสามารถขององค์กรมาบูรณาการกัน โดยมีลักษณะสำคัญ คือ การมีคุณค่า หายาก ซึ่งเป็นการยากแก่การนำมาทดแทน ซึ่งนำไปสู่การสร้างความสามารถได้เปรียบในการแข่งขัน และผลการ ดำเนินงานที่ยั่งยืน มุ่งเน้นผลิตภาพขององค์กรด้วยการมองการดำเนินการภายในองค์กร (Barney, Wright & Ketchen, 2001) อีกทั้งการบริหารทรัพยากรขององค์กรเองและความสามารถขององค์กรด้วยเช่นกันที่เกี่ยวกับทรัพยากรขององค์กรและความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืน โดยมีคุณลักษณะของทรัพยากร จะทำให้เกิดการสร้างความสามารถได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืนให้กับองค์กร คือทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรนั้นต้องมีคุณค่า ทรัพยากรมีความยากลำบากต่อการเลียนแบบจากคู่แข่ง ซึ่งจะทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืนและมีผลการดำเนินงานที่ยั่งยืนอีกด้วย (Barney, Wright & Ketchen, 2001)

2. ทฤษฎีเชิงสถานการณ์ (Contingency Theory)

จากมุมมองทฤษฎีเชิงสถานการณ์ในภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ดังนั้นนักบริหารปัจจุบันจำเป็นต้องตัดสินใจภายใต้เงื่อนไข

เชิง สถานการณ์หรือสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาตามทฤษฎีเชิงสถานการณ์ ทฤษฎีนี้เริ่มเกิดขึ้นเมื่อปลาย ค.ศ. 1950 (Sauser, Richard & Aaron, 2009) รวมถึงองค์กรมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตัวเองตามสถานการณ์ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปเพื่อที่จะหาโอกาสและใช้จุดแข็งของตนเองให้เป็นประโยชน์มากที่สุดและนำมาสู่ผลการดำเนินงานของธุรกิจที่ดีขึ้นมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถที่จะอยู่ได้อย่างยั่งยืนได้ในยุคปัจจุบัน

สรุป การอาศัย 2 ทฤษฎีหลักโดยนำประเด็นหลักการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และสามารถนำไปสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยสู่การทดลองเชิงประจักษ์ในอนาคต โดยการบูรณาการเป็นตัวแปรหลักและออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัยสู่การทดลองเชิงประจักษ์ต่อไป

การบูรณาการการสร้างตัวแปรหลักสู่การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อการทดสอบเชิงประจักษ์

จากทฤษฎีพื้นฐานทั้ง 2 ทฤษฎี หลักที่นำมาเป็นแนวทางบูรณาการตัวแปรหลักการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และสามารถนำไปสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยสู่การทดสอบเชิงประจักษ์ในอนาคต ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสาเหตุและผลลัพธ์ของการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวดังนี้

1. มิติด้านความเป็นผู้ประกอบการ

โดยองค์ประกอบด้านมิติความเป็นผู้ประกอบการ การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้องค์กรต่างๆ เริ่มมีความหลากหลายที่มากขึ้นซึ่งมีผลกระทบต่อกระบวนการบริหารจัดการ (Theodorakopoulos & Budhwar, 2015) อีกทั้งสิ่งแวดล้อมขององค์กรเป็นกระบวนการดำเนินการธุรกิจที่ต้องตระหนักถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน โดยเป็นแนวคิดที่สะท้อนความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม การปลูกฝังจิตสำนึก เป้าหมาย และความคาดหวังของบุคลากร ซึ่งจะถูกรวบรวมและกำหนดขึ้นมาเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้บุคลากรสามารถแสดงออกถึงพฤติกรรมและมีส่วนร่วมในการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม (Kassel, Rimanoczy, & Mitchell, 2016) รวมถึงปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรที่แสดงถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเน้นสิ่งแวดล้อม เป็นผู้นำที่มีคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยมีเป้าหมายเฉพาะในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าผู้นำรูปแบบอื่นๆ โดยเป็นการแสดงวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นด้านสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนโครงการริเริ่มด้านสิ่งแวดล้อม (Robertson & Barling, 2015) รวมถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเน้นสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการโซ่อุปทานเพื่อสิ่งแวดล้อมซึ่งได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเน้นสิ่งแวดล้อม กระบวนการการผลิตสีเขียว การป้องกันมลภาวะ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ ในการกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติด้านการจัดการโซ่อุปทานเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (Coyle, Thomchick, & Ruamsook, 2015) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

ภายในโซ่อุปทานนำแนวปฏิบัติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาปรับใช้ ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ส่งผลต่อการปรับปรุงผลการดำเนินงานในการช่วยประหยัดพลังงาน ลดจำนวนของเสียใน กระบวนการผลิต และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณชน (Habib, Bao, & Ilmudeen, 2020)

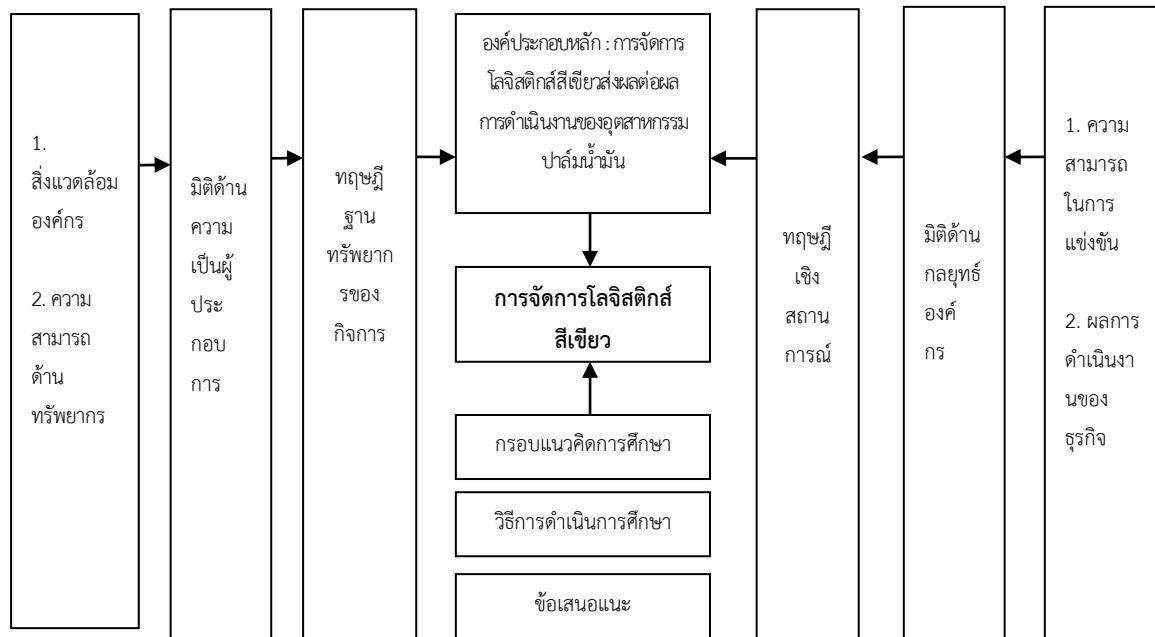
รวมถึงความสามารถด้านทรัพยากรเป็นจัดการทรัพยากรทางกายภาพขององค์กรเป็น ระบบที่ช่วยสนับสนุนวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการวางแผน การจัดการ การ ออกแบบระบบ การประสานการใช้ทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และจัดเตรียมไว้อย่าง เพียงพอ พร้อมใช้งานและเอื้อต่อกิจกรรมภายในโซ่อุปทานเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการของเสีย การรักษาความปลอดภัย การจัดการสุขภาพและความปลอดภัย การจัดการพลังงาน การบำรุงรักษา ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้ใช้งานและเพื่อเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Van der Voordt, 2017) อีกทั้งองค์กรที่นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการประสานความ ร่วมมือ การวางแผน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับกิจกรรมต่างๆ ภายในโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เช่น การวิเคราะห์เส้นทางและกำหนดเส้นทาง การเลือกใช้นายพาหนะ การบรรจุสินค้าเข้าในตู้ขนส่ง การจัดการวัสดุ การเลือกกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ จะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า ผู้ส่ง มอบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พันธมิตรทางธุรกิจ และผู้มีส่วนได้เสียในโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อ สิ่งแวดล้อมทั้งหมด (Dwivedi, Hughes, Ismagilova, Aarts, Coombs, Crick, & Galanos, 2019)

2. มิติด้านกลยุทธ์องค์กร

องค์ประกอบด้านมิติด้านกลยุทธ์ แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การสร้างความสามารถได้เปรียบ ในการแข่งขันมี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ต้นทุน คือองค์การมีการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสีเขียว การพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานที่มีการใช้ต้นทุนที่ต่ำกว่า สร้าง ความได้เปรียบทางการแข่งขัน 2) คุณภาพ คือ การที่องค์กรผลิตสินค้าที่มีคุณภาพที่ดี น่าเชื่อถือ ตรง ตามข้อกำหนดและตามความต้องการของลูกค้า 3) การส่งมอบ คือการส่งมอบสินค้าที่ตรงเวลา ปริมาณถูกต้อง และถูกสถานที่ ส่งผลให้มีความน่าเชื่อถือในการส่งมอบ รวมถึงการตอบสนองต่อ ลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว (Chamsuk, Fongsuwan, & Takala, 2017) รวมถึงความสามารถในการแข่งขัน ทางเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในแข่งขันทางธุรกิจมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ผลการดำเนินงาน ขององค์กรธุรกิจ (Cantele & Zardini, 2018) โดยที่ผลการดำเนินงานขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญมาก ขึ้นสำหรับธุรกิจในปัจจุบัน เนื่องจากองค์กรได้เผชิญกับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ความสำคัญของผล การดำเนินงานขององค์กรอย่างยั่งยืนได้รับการยอมรับอย่าง กว้างขวางและกลายเป็นประเด็นที่มีความสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนธุรกิจในปัจจุบัน (Awan, Kraslawski, & Huiskonen, 2017) ที่สำคัญต้องคำนึงถึงตัวชี้วัดผลการดำเนินงานขององค์กรอย่าง ยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการที่ต้องพิจารณาคือ 1) ความยั่งยืนทางการเงิน หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการตอบสนองความต้องการในปัจจุบันและอนาคต 2) ความยั่งยืนทาง

สังคม ประกอบด้วยการพัฒนาและการเติมเต็มความต้องการของบุคคลและการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมที่จะเติบโตในระยะยาว และ 3) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมหมายถึง การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและในอนาคต (Fernando, Jabbour, & Wah, 2019)

สรุปหลักการบูรณาการการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน จากทฤษฎีพื้นฐานทั้ง 2 ทฤษฎีหลักและจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แสดงได้ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์
ที่มา : จากการทบทวนวรรณกรรม

3. การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวเป็นการบูรณาการกิจกรรมที่จำเป็นในการเคลื่อนย้ายสินค้าตลอดโซ่อุปทานเพื่อเป้าหมายในการผลิตและจำหน่ายสินค้าได้อย่าง ยั่งยืนด้วยการใส่ใจสิ่งแวดล้อมและสังคม (Luthra, Garg, & Haleem, 2016) โดยแรงขับเคลื่อนนวัตกรรมสีเขียวที่สำคัญ ได้แก่ กฎระเบียบ ข้อบังคับทาง กฎหมายและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี (Kumar & Rodrigues, 2017) เพื่อ นำไปสู่การพัฒนากระบวนการการผลิตสีเขียว ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสร้างความ ได้เปรียบทางการแข่งขัน สร้างความมั่นใจในด้านการควบคุม มลพิษ และการลดการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้ง มุ่งเน้น ไปที่ผลกระทบของห่วงโซ่อุปทานและการผลิตที่มีผลต่อ สิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการกำจัดขยะสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องกับน้ำ พลังงาน อากาศ และของ เสียอันตราย (Bhattacharya, Nand, & Castka, 2019) การจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อ

สิ่งแวดล้อมขององค์การแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ซึ่งเป็นการจัดการที่เน้นการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือเพื่อควบคุม จัดการ และปรับปรุงประสิทธิภาพ ตั้งแต่การจัดการวัตถุดิบ กระบวนการผลิต และการขนส่งไปยังลูกค้า เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการใช้วัตถุดิบ พลังงาน แรงงาน และทรัพยากรการผลิตอื่น ๆ อย่างยั่งยืน เพื่อลดของเสียที่อยู่ในรูปก๊าซ ของแข็ง หรือของเหลวในทุกขั้นตอนช่วงผลิตภัณฑ์ (Bowersox, Closs, Cooper, & Bowersox, 2020) ดังนั้นทั้งสองมิติดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการให้มีการบริหารจัดการที่ใช้มิตรร่วมกันทั้งในด้านของมิติของความเป็นผู้ประกอบการและมิติด้านกลยุทธ์องค์กรที่ใช้ร่วมกันทั้งสองมิติ โดยที่การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวเป็นผลของงานวิจัยและพัฒนาที่ได้มีการสร้างสรรค์และปรับปรุงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กรซึ่งผู้บริหารองค์กรได้วางแผนเอาไว้

ผลการวิเคราะห์

แนวคิดจากการทบทวนวรรณกรรมด้านการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

แนวคิดด้านการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน หลายคนมีความเห็นว่าการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวสามารถทำได้ทั้งนี้เนื่องจาก การศึกษาขององค์การการค้าระดับโลกหรือสหประชาชาติต่างยืนยันว่าการประกอบธุรกิจสีเขียวทำให้เกิดการประหยัดต้นทุนในระยะยาว และสามารถทำให้ธุรกิจมีความเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคง อีกทั้งการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรให้บุคลากรมีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมยังเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ธุรกิจสามารถเติบโตและประสบความสำเร็จในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งหากทางภาคธุรกิจสามารถปรับตัวได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า (Competitive Advantage) ของผู้ประกอบการไทยอย่างมีคุณภาพและมีความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจ (Ministry of Industry, 2017) อีกทั้งการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นการส่งเสริมแนวคิดการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญของแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน คือการไหลเวียนของวัสดุแบบวงปิด (Closed Loop) ซึ่งถูกนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวแนวคิดนี้จะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุดและช่วยให้ธุรกิจสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน (Oksana & Agnieszka, 2019) ดังนั้นถ้าองค์กรมีการพัฒนากระบวนการการผลิตสีเขียว ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน สร้างความมั่นใจในด้านการควบคุม มลพิษ และการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้ง มุ่งเน้น ไปที่ผลกระทบของห่วงโซ่อุปทานและการผลิตที่มีผลต่อ สิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการกำจัดขยะสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับน้ำ พลังงาน อากาศ และของเสียอันตราย (Bhattacharya, Nand, & Castka, 2019)

โดยในยุคปัจจุบันนี้องค์กรต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมรวมถึงการจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อสิ่งแวดล้อม เพราะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปทั้งห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำซึ่งเกี่ยวข้องกับซัพพลายเออร์ ผู้ออกแบบ ผู้ผลิต ผู้กระจายสินค้า ผู้ขนส่ง และผู้ค้าปลีก (Chidchob, Sookpisan, & Duangwaeo, 2018) รวมถึงการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรกับองค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายและความต้องการด้านผลการดำเนินงานที่ดีต่อไป (Youn, Yang, Hong, & Park, 2013) และสำหรับองค์กรที่จะสามารถบรรลุผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างยั่งยืน มีแนวโน้มของความเป็นไปได้ที่จะปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานประจำวันด้วยข้อจำกัด ทางกายภาพและขอบเขตของระบบนิเวศทางธรรมชาติโดยจะต้องสามารถบรรลุเป้าหมายในการสร้างผลกำไรในระยะสั้น เช่น รายไตรมาสหรือรายปีให้สามารถไปสู่เป้าหมายทางการเงินในระยะยาว เช่น การคาดการณ์ในระยะ 5 หรือ 10 ปี (Nikolaou, Tsalis, & Evangelinos, 2019)

สิ่งที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จคือ ผู้บริหารสร้างการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวของกิจการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวขององค์กรมีความทุ่มเทมุ่งมั่นด้วยใจจริงในการบริหารจัดการการส่งเสริม ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร โดยคำนึงถึงด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการตระหนักในสิ่งแวดล้อมขององค์กร 2) องค์ประกอบด้านความสามารถด้านทรัพยากรขององค์กร ที่ต้องคำนึงถึงความสามารถทางเทคโนโลยี และความสามารถการจัดการทรัพยากรทางกายภาพ 3) องค์ประกอบด้านความสามารถในการแข่งขัน ที่ต้องคำนึงถึงการตอบสนองที่รวดเร็ว การสร้างความแตกต่าง และการมุ่งเน้นตลาดเฉพาะ และ 4) องค์ประกอบด้านผลการดำเนินงานของธุรกิจ ที่ต้องคำนึงถึงด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนาการ โดยที่ องค์ประกอบดังกล่าวสามารถส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในยุคปัจจุบันที่มีความรุนแรงทางการแข่งขันมากขึ้น อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางระบบการค้าเข้าสู่ความตลาดโลก การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วตลอดจนแนวโน้มการใช้รถยนต์ไฟฟ้าและสต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลกที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง จึงทำให้การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวเข้ามาเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะมาช่วยในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในการแข่งขันกันภายในภาคธุรกิจและการแข่งขันระหว่างประเทศ

จากแนวคิด ทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมสามารถบูรณาการตัวแปรหลัก คือ การจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยสำหรับผู้สนใจในอนาคต เพื่อให้เกิดความเข้าใจ จึงแยกให้เห็นตัวแปรบูรณาการหลักและตัวแปรสังเกตได้อย่างชัดเจน ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 กรอบแนวคิดการบูรณาการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
ที่มา : จากการทบทวนวรรณกรรม

สรุปผล

การสังเคราะห์แนวคิดการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 1) ทฤษฎีฐานทรัพยากรของกิจการ ที่มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรขององค์กรเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน โดยมีองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมขององค์กรประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การตระหนักในสิ่งแวดล้อมขององค์กร องค์ประกอบความสามารถด้านทรัพยากรขององค์กร ประกอบด้วย ประเด็น ความสามารถทางเทคโนโลยี และความสามารถการจัดการทรัพยากรทางกายภาพ 2) ทฤษฎีเชิงสถานการณ์ ที่มุ่งเน้นอธิบายความสามารถบริหารจัดการองค์กรตามสถานการณ์หรือ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยมีองค์ประกอบความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ประเด็น การตอบสนองที่รวดเร็ว การสร้างความแตกต่าง การมุ่งเน้นตลาดเฉพาะ องค์ประกอบผลการดำเนินงานของธุรกิจ ประกอบด้วย ประเด็น ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนาการ จากทั้ง 2 ทฤษฎีสามารถนำมาเป็นแนวทางบูรณาการตัวแปรหลักด้านการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา 2 มิติ คือ มิติด้านความเป็นผู้ประกอบการ 2 ด้าน และ มิติด้านกลยุทธ์องค์กร 2 ด้าน ที่ควรบูรณาการให้มีการผสมผสานกันจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยและนักวิชาการต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทางทฤษฎี

1.1 ควรศึกษาด้วยการบูรณาการจากทั้ง 2 ทฤษฎี ได้แก่ 1) ทฤษฎีฐานทรัพยากรของกิจการ ที่ให้ความสำคัญในมุมมองจากฐานทรัพยากรโดยเอาทรัพยากรทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้

และความสามารถขององค์กรมาบูรณาการกัน (Barney, 1991) และให้ความสำคัญในการบริหารทรัพยากรขององค์กรเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน 2) ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ ที่มุ่งให้ความสำคัญในมุมมองทฤษฎีเชิงสถานการณ์ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ซึ่งกลยุทธ์การบริหารแบบเดิมๆ ไม่สามารถใช้ได้อีกต่อไป (Sauser, Richard, & Aaron, 2009) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างทฤษฎีฐานทรัพยากรของกิจการ กับทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ จึงจะพบองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ซึ่งนักวิจัยและนักวิชาการสามารถนำมาบูรณาการเป็นทฤษฎีพื้นฐานเพื่อสร้างกรอบแนวคิดการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และมีการสร้างสรรค์มิติอื่นๆ อีกที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการต่อไป

1.2 ควรศึกษาหาทฤษฎีและนักวิชาการมุ่งเน้นการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวเพื่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ ผู้เขียนขอเสนอให้เพิ่มทฤษฎีฐานความรู้ของกิจการ (Knowledge-Based Theory) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์สีเขียวที่ยั่งยืน ความรู้เป็นทรัพยากรที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและสามารถที่จะเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้ โดยบูรณาการเป็นทฤษฎีพื้นฐานใช้ในงานวิจัยได้อย่างเกิดประสิทธิผลและสามารถต่อยอดงานวิจัยในอนาคตได้

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ

2.1 ควรดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบการและผู้บริหารมีการวางแผนนำหลักการสิ่งแวดล้อมขององค์กรมาใช้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลในเชิงบวกต่อการจัดการโลจิสติกส์ สีเขียวที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจที่เกิดขึ้นจากความต้องการของบุคลากรและผู้บริหารโดยตรง เพื่อเป็นการหาช่องว่างในการการพัฒนาสมรรถนะที่องค์กรคาดหวังและพัฒนาตนเองเพื่อที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

2.2 ควรดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารมีการบริหารจัดการความสามารถด้านทรัพยากรซึ่งทำให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมุ่งเน้นไปที่การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคตทั้งในด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรทางกายภาพ เพื่อให้การจัดการเปลี่ยนแปลงเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.3 ควรดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงการสร้างความเป็นเลิศในการตอบสนองอย่างรวดเร็วขององค์กร เพื่อที่จะสามารถส่งเสริมให้องค์กรประสบความสำเร็จทางธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- Awan, U., Kraslawski, A. & Huiskonen, J. (2017). Understanding the Relationship Between Stakeholder Pressure and Sustainability Performance in Manufacturing Firms in Pakistan. *Procedia Manufacturing*, 11, 768-777.
- Barney, J. B. (1991). Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99-120.
- Barney, J.B., Wright, M. & Ketchen Jr., D.J. (2001). The Resource-Based View of the Firm: Ten Years After 1991. *Journal of Management*, 27(6), 625-641.
- Bhattacharya, A., Nand, A. & Castka, P. (2019). Leangreen Integration and Its Impact on Sustainability Performance: A Critical Review. *Journal of Cleaner Production*, 236, 117-697.
- Bowersox D., J., Closs D., J., Cooper M., B. & Bowersox J., C. (2020). *Supply Chain Logistics Management* (5th ed.). New York: McGraw-Hill Education.
- Cantele, S. & Zardini, A. (2018). Is Sustainability a Competitive Advantage for Small Businesses? An Empirical Analysis of Possible Mediators in the Sustainability–Financial Performance Relationship. *Journal of Cleaner Production*, 182, 166-176.
- Chamsuk, W., Fongsuwan, W. & Takala, J. (2017). The Effects of R&D and Innovation Capabilities on the Thai Automotive Industry Part's Competitive Advantage: a Sem Approach. *Management and Production Engineering Review*, 8(1), 101-112.
- Chidchob, T., Sookpisan, L., & Duangwaeo, P. (2018). Riving Force Factors of Stakeholders in Green Supply Chain Management that Affect the Business Performance of Manufacturing Industries in Thailand. *Academic Journal Phranakhon Rajabhat University*, 9(1), 238-250.
- Coyle, J. J., Thomchick, E. A., & Ruamsook, K. (2015). *Environmentally Sustainable Supply Chain Management: An Evolutionary Framework*. In L. Robinson (Eds.), *Marketing Dynamism & Sustainability: Things Change, Things Stay the Same*. (pp.365-374). Ruston, LA : Springer, Cham.
- Dwivedi, Y. K., Hughes, L., Ismagilova, E., Aarts, G., Coombs, C., Crick, T. & Galanos, V. (2019). Artificial Intelligence (AI): Multidisciplinary Perspectives on Emerging Challenges, Opportunities, and Agenda for Research, Practice and Policy. *International Journal of Information Management*, 57, 1- 47.

- Fernando, Y., Jabbour, C. J. C. & Wah, W. X. (2019). Pursuing Green Growth Technology Firms Through the Connections Between Environmental Innovation and Sustainable Business Performance: Does Service Capability Matter. *Resources Conservation and Recycling*, 141, 8-20.
- Habib, A., Bao, Y. & Ilmudeen, A. (2020). The Impact of Green Entrepreneurial Orientation, Market Orientation and Green Supply Chain Management Practices on Sustainable Firm Performance. *Cogent Business & Management*, 7(1), 1-26.
- Heizer J., Render B. & Munson C. (2020). *Operations Management: Sustainability and Supply Chain Management* (13th ed.). Texas Lutheran: Pearson.
- Kassel, K., Rimanoczy, I. & Mitchell, S. F. (2016). *The Sustainable Mindset: Connecting Being, Thinking, and Doing in Management Education*. In Academy of Management Proceedings. Briarcliff Manor, NY.: Academy of Management.
- Kumar, M. & Rodrigues, V. S. (2017). Synergetic Effect of Lean and Green on Innovation: A Resource Based Perspective. *International Journal of Production Economics*, 219, 469-479. <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2018.04.007>.
- Krungsri Research. (2021). *utsāhakam pām namman*. [Palm Oil Industry]. Retrieved February 2, 2022, from <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Wholesale-Retail/Modern-Trade/IO/io-modern-trade-21>.
- วิจัยกรุงศรี. (2564). *อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน*. สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Wholesale-Retail/Modern-Trade/IO/io-modern-trade-21>.
- Luthra, S., Garg, D. & Haleem, A. (2016). The Impacts of Critical Success Factors for Implementing Green Supply Chain Management Towards Sustainability: An Empirical Investigation of Indian Automobile Industry. *Journal of Cleaner Production*, 121, 142-158.
- Ministry of Industry. (2017). Statistic of New Factory. *Department of Industrial Works. Bangkok, Thailand*. Retrieved February 2, 2022, from http://userdb.diw.go.th/fac_month/menu.asp.
- Nikolaou, I. E., Tsalis, T. A. & Evangelinos, K. I. (2019). A Framework to Measure Corporate Sustainability Performance: A Strong Sustainability-Based View of Firm. *Sustainable Production and Consumption*, 18, 1-18.

- Office of the National Economic and Social Development Council. (2022). (*rāṅg phāēn phatthana sēthakit lāe sangkhom hāēng chaṭ chabap thī sipsām* (2566 -2570). [(Draft) National Economic and Social Development Plan No. 13 (2023-2027)]. Retrieved January 17, 2023, from <https://www.nesdc.go.th>.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570). สืบค้น 17 มกราคม 2566 จาก <https://www.nesdc.go.th>.
- Oksana, S. & Agnieszka, O. (2019). Green Logistics and Circular Economy. *Transportation Research Procedia*, 39, 471-479.
- Robertson, J. L., & Barling, J. (2015). Introduction. In J. L. Robertson & J. Barling (Eds.), *The Psychology of Green Organizations*. USA: Oxford University Press.
- Sauser, Brian J., Richard R. Reilly & Aaron J. Shenhar. (2009). Why Projects Fail? How Contingency Theory Can Provide New Insights—A Comparative Analysis of NASA's Mars Climate Orbiter Loss. *International Journal of Project Management*, 27(7), 665-679.
- Theodorakopoulos, N., & Budhwar, P. (2015). Guest Editors' Introduction: Diversity and Inclusion in Different Work Settings: Emerging Patterns, Challenges, and Research Agenda. *Human Resource Management*, 54(2), 177-197.
<https://doi.org/10.1002/hrm.21715>
- Vander Voordt, T. (2017). Facilities Management and Corporate Real Estate Management: FM/CREM or FREM? *Journal of Facilities Management*, 15(3), 244-261.
- Youn, S., Yang, M. G. M, Hong, P. & Park, K. (2013). Strategic Supply Chain Partnership, Environmental Supply Chain Management Practices, and Performance Outcomes: An Empirical Study of Korean Firms. *Journal of Cleaner Production*, 56, 121-130.